

SAVITAIPALE

KESKUSTAN KAAVA-ALUEEN
LIITO-ORAVASELVITYS

Jouko Sipari

SISÄLLYSLUETTELO

JOHDANTO	3
MENETELMÄT	3
TUTKITUT ALUEET	4
1. Paimensaari	4
2. Haikkavuori	4
3. Marttila	5
4. Parosilta	6
5. Hakamáki – Kaijanlahti	6
6. Paakkolampi	8
7. Rauhala	9
8. Keskustaajama	9
9. Petynmáki	11
10. Leukuu	11
11. Olkkola	12
12. Kiperänniitut	13
13. Hiijenkorpi	13
14. Uuhijoki	14
15. Myllylampi	15
16. Sepänniittu	16
17. Peijonsuo	17

LIITTEET

Kansikuva: Liito-oravan jätöksiä Uuhjoen varren sekametsässä.

JOHDANTO

Savitaipaleen keskusta-alueen yleiskaavaa varten tehtiin rakennus- ja maankäyttölain mukainen liito-oravainventointi maaliskuussa 2014. Työssä inventoitiin yleiskaavaa varten vuonna 2013 tehdyn luontoinventoinnin aikana todetut liito-oravan reviirit ja liito-oraville soveltuvat elinympäristöt. Liito-orava on luonnonsuojelulla rauhoitettu ja uhanalainen (VU) laji ja kuuluu luontodirektiivin liitteen IV(a) lajeihin.

TUTKIMUSMENETELMÄT

Vuonna 2013 Liito-oravan mahdollista esiintymistä tai merkkejä esiintymisestä suunnittelualueella seurattiin aktiivisesti tarkastamalla kaikki suunnittelualueilla todetut kolopuut sekä tarkastamalla kaikki lajille mahdollisesti sopivat elinympäristöt. Kevättalvella laji on hyvin aktiivinen ja sen jälkien ja jätösten perusteella voi selvittää lajin reviirit ja lajin käyttämät kulkureitit, jonka vuoksi todetut liito-oravan reviirit ja liito-oravalle soveltuvat elinympäristöt inventoitiin uudelleen maaliskuussa 2014.

Inventoidut alueet olivat tyypillisesti kookasta lehtipuuta kasvavia, runsaspuustoisia metsäaloja, joissa sekapuuna oli kookasta kuusta. Lehtipuustossa oli todettavissa useita kolopuita. Tarkastetut mahdolliset elinpiirit rajautuivat useimmiten erilaisiin kulttuuribiotooppeihin (esim.. pihapiiriin, tiehen tai peltoon).

Vuoden 2013 luontoinventoinnissa todetut reviirit ja lajille soveltuvat elinympäristöt merkittiin kartalle ja ko. alueet inventoitiin uudelleen maaliskuussa 2014. Inventoinnissa käytiin systemaattisesti läpi kartalle merkittyjen alueiden kolopuut ja etsittiin mahdollisia merkkejä lajin oleskelusta alueella. Jos laji todettiin alueella, selvitettiin myös lajin käyttämät kulkureitit alueelta pois ja alueelle (ns. ekologiset käytävät).

Havainnot ja arviot kirjattiin systemaattisesti ylös havainnointipaikalla. Maastotöiden yhteydessä on kerätty suunnittelualueesta myös kuva-aineisto, jota on käytetty hyväksi inventoinnin tulosten kokoamisessa sekä raportin laadinnassa. Raportissa on esitetty inventoinnin tulosten lisäksi tulosten perusteella tehdyt suositukset maankäytön suunnittelua varten.

TUTKITUT ALUEET

1. Paimensaari (LIITTEET, Kartta 2.)

Paimensaaren eteläkärjen alava osa on ollut aikanaan lehtoa, mutta on nykyisin lähinnä kulttuuribiotooppeja. Puusto alueella on lehtipuuvaltaista ja iäkästä. Alueella on runsaasti kookkaita haapoja ja koivuja, joissa oli todettavissa pesäkoloja. Myös alueen pihapiirien puusto on kookasta koivua ja haapaa. Karttaan rajatulla alueella todettiin runsaasti liito-oravan jätöksiä, joita oli todettavissa myös pihapiireissä. Jätöksiä oli runsaasti todettavissa myös sillan kahden puolen tervalepissä (Kuva 2.). Jätöksien perusteella elinpiiriltä johtaa kulkureitit (ekologiset käytävät) Hakamäelle ja Kaijanlahdelle rantavyöhykkeitä pitkin (LIITTEET, Kartta 2.).

Kuva 1. Paimensaaren puolella, lähellä siltaa on liito-oravan reviiiri (kuvassa vasemmalla).

Kuva 2. Paimensaareen johtavan sillan korvan lepikko on osa ekologista käytävää Hakamäkeen.

Suositus. Alueella todettiin runsaasti liito-oravan jätöksiä. Kyseessä on ilmeisesti naarasreviiri, josta lähtee kulkukäytävät rantoja pitkin Paimensaaren pohjoispäätä kohti ja mantereelle kohti Hakamäkeä ja Kaijanlahden rantaa. Alue tulisi jättää nykytilaansa ja rantavyöhykkeiden puusto pohjoiseen ja etelään Kärnelammen molemmin puolin tulisi jättää myös nykytilaansa lajille tärkeinä kulkureitteinä (ekologinen käytävä).

2. Haikkavuori (LIITTEET, Kartta 3.)

Haikkavuoren eteläpuolella Kaihlajoki virtaa meanderoiden kahden kalliomäen välistä, alavaa aluetta pitkin Nurmipaununlahteen. Puronnotkossa (LIITTEET, Karttaan 3. rajattu alue) on lajistoltaan monipuolinen, kosteapohjainen lehto (FT). Alueelle tyypillistä ovat kookkaat lehtipuut (terva- ja harmaaleppä, koivut ja haapa), jossa sekapuuna on jonkin verran kookkaita kuusia ja mäntyjä. Puronvarsilehdossa todettiin runsaasti lahoppuita ja pesäkoloja erityisesti tervalepissä ja haavoissa. Lehdon alueella todettiin useassa paikassa liito-oravan jätöksiä ja alue on tulkittavissa liito-oravan vakituiseksi elinympäristöksi (Kuva 4.).

Suositus. Alueella todettiin liito-oravan reviiiri, jonka vuoksi alue tulisi jättää nykytilaansa.

Kuva 3. Meanderoivaa Kaihlajokea lehdon ylärinteen puolelta.

Kuva 4. Jokivarren puiden juurilta todettiin monin paikoin liito-oravan jätöksiä.

3. Marttila (LIITTEET, Kartta 3.)

Marttilan alueen kosteapohjaisessa lehdossa kasvaa runsaasti kookkaita haapoja ja harmaaleppiä sekä koivuja. Alueella todettiin paljon lahpuuta ja kolopuita (Kuva 5.). Kesän inventoinnissa alueella todettiin valkoselkätikkapari. Alue soveltuisi hyvin liito-oravan elinpiiriksi, mutta tässä inventoinnissa lajia tai merkkejä lajin oleskelusta alueella ei todettu huolimatta systemaattisesta alueen tutkimisesta: kolopuut ja kaikkien puiden juuret tarkastettiin alueelta järjestelmällisesti.

Kuva 5. Kookasta haavikkoa lehdon pohjoispäässä. Joukossa myös kolopuita.

Kuva 6. Inventoinnissa todettiin, että lehtoon on tehty ajouria ja lahpuuta on kaadettu pois.

Suositus. Alueella ei todettu liito-oravaa tai merkkejä liito-oravan oleskelusta alueella. Alue tulisi jättää nykytilaansa vuoden 2013 inventointien tulosten perusteella (Savitaipaleen kirkonkylän yleiskaavan luonto- ja maisemaselvitys 2013). Liito-oravan suhteen alueella ei ole rajoituksia maankäytön suunnittelulle.

4. Parosilta (LIITTEET, Kartta 3.)

Parosillan alue on ollut ravinteikasta lehtoa. Alue on savimaata ja alueella todettiin mm. kotkansiipeä vuoden 2013 inventoinneissa. Nykyisin alue on lehtipuuvaltaista peltoa ja entistä pellonreunametsää (Kuva 7.). Erityisesti kartalle rajatun alueen (LIITTEET, Kartta 3.) luoteissivulla kasvaa kookas haavikko, jossa oli todettavissa lahoppua ja kolopuita. Alue käytiin systemaattisesti läpi, mutta lajia tai merkkejä lajin oleskelusta alueella ei todettu.

Kuva 7. Parosillan lehtimetsäalueen haapa- ja harmaaleppävaltaista itäosaa länteen kuvattuna.

Kuva 8. Parosillan lehtimetsän länsiosassa sekapuuna on jonkin verran kuusta.

Suositus. Alueella ei todettu liito-oravaa tai merkkejä liito-oravan oleskelusta alueella. Alue tulisi jättää nykytilaansa vuoden 2013 inventointien tulosten perusteella (Savitaipaleen kirkonkylän yleiskaavan luonto- ja maisemaselvitys 2013). Liito-oravan suhteen alueella ei ole rajoituksia maankäytön suunnittelulle.

5. Hakamäki – Kaijanlahti (LIITTEET, Kartta 4.)

Hakamäen museoalue on suuripuustoista pihapiiriä. Hakamäen rinteet on harvennettu, suuripuustoista sekametsää, jossa vallitsevina ovat kookkaat lehtipuut ja sekapuuna kuusta ja mäntyä erityisesti Hakamäen lounaisrinteessä. Puistomainen sekametsä jatkuu Hakamäeltä hautausmaalle, jossa puusto on Hakamäen tavoin kookasta (Kuvat 9. ja 10.). Hakamäen itäpuolella, Kaijanlahden rantarinteessä Paimensaarentien toisella puolella on entisiä peltoja, joilla kasvaa kookasta lepikkoa ja pellonreunoilla kookkaita koivuja. Kookkaiden ja iäkkäiden lehtipuiden vyöhyke jatkuu Kaijanlahden rantaa pitkin hautausmaan sivuitse aina Kuhaniemeen asti, jonka jälkeen alkaa vaihtelevapuustoinen pientaloalue. Rantavyöhyke on harventamatonta lehtipuuvaltaista (koivua, haapaa ja tervaleppää) rantametsää, ylärinne puolestaan harvennettu mänty-koivu -sekametsää, joka rajautuu pihapiireihin. Lähempänä Kaijanlahden perukkaa on vanhoja pihapiirejä kookkaine lehtipuineen. Aivan Kaijanlahden perukassa puusto on harvennettu tervalepikkoa ja lahtea kiertävän tien ylärinteen puolella harvennettu iäkästä koivikkoa (Kuva 12.). Lähempänä Kuhaniemeä kookkaiden lehtipuiden muodostama vyöhyke muodostaa jälleen yhtenäisen ja leveämmän metsävyöhykkeen kuin lahden perukassa.

Alue tutkittiin systemaattisesti liito-oravan tai liito-oravan jälkien ja jätösten löytämiseksi. Liito-oravan jätöksiä todettiin useassa paikassa Hakamäen pohjoisrinteessä sekä Kärmelammen rantapuissa. Jätösten perusteella Hakamäen itärinnettä pitkin menee yksi kulkureitti (ekologinen käytävä) Paimensaarentien yli kohti Kaijanlahden rinteeseen entisiä peltoja ja Kaijanlahden rantametsiä (Kuva 11.). Toinen kulkureitti kulkee Hakamäen länsirinteeseen kautta kohti satamaa ja toisaalta hautausmaalle (LIITTEET, Kartta 4.). Hautausmaalta kulkureitti jatkuu Kaijanlahden rantametsikköön. Jätösten perusteella Kaijanlahden länsirannan vanhat pihapiirit ovat liito-oravan elinympäristöä samoin Kuhaniemen alue. Kulkureitti Kuhaniemeen menee Kaijanlahden rantametsiä pitkin ranta kiertävän tien molemmin puolin. Kuhaniemestä ekologiset käytävät jatkuvat pientaloalueen kautta kohti Marttilaa. Hautausmaalta lounaiskulmaan, kohti kirkkoa ja keskustajamaa, johtaa jätösten perusteella yksi kulkureitti, mutta hautausmaan ulkopuolelta (esim. kirkon ympäristöstä) ei todettu jälkiä tai jätöksiä tai itse liito-oravaa.

Kuva 9. Hautausmaan kuuset ovat osa liito-oravan reittiä. Taustalla näkyy Hakamäki.

Kuva 10. Kuvan kuusijono johtaa keskustaan. Kuusien juurella todettiin liito-oravan jätöksiä.

Kuva 11. Liito-oravan jätöksiä Kaijanlahden länsirannalla, autiotilan rantasaunan edustalla

Kuva 12. Liito-oravan ”jätösvana” Kuhaniemeen kiersi Kaijanlahden ympäri tien kahta puolta.

Suositus. Kärmelammen ja Hakamäen alueella todettiin runsaasti merkkejä liito-oravan oleskelusta alueella. Hautausmaalla ja Kaijanlahden rantametsissä aina Kuhaniemeen asti todettiin runsaasti merkkejä liito-oravan oleskelusta alueella (LIITTEET, Kartta 4.). Kartalle rajattu alue tulisi tästä syystä jättää nykytilaansa. Kartalle rajattu alue rajautuu pohjoisessa Paimensaareen todettuun liito-oravan elinympäristöön. Kaijanlahden itärannalla liito-oravalle sovelias ekologinen käytävä kulkee pientaloalueen kautta kohti pohjoista ja Hakamäen länsisivulta rantavyöhykettä pitkin kohti kirkonkylän venerantaa. Hakamäen ja

venerannan välinen tervaleppävyöhyke on esitetty jätettäväksi nykytilaansa ekologisena käytävänä jo vuoden 2012 liito-orava-inventoinnissa (Savitaipaleen keskustaajaman yleiskaavan ympäristöarvioinnin täydennys, liito-orava -inventointi 2012).

6. Paakkolampi (LIITTEET, Kartta 4.)

Paakkolammen länsi- ja etelärinne ovat lehtomaista kangasta (OMT) ja niukkaravinteista lehtoa (OMaT), jossa on todettavissa vahva kulttuurivaikutus (mm. metsittyneitä siirtomaa-alueita, pyöriteitä, pihapiirejä ja melko laajoja puutarhakarkulaisten muodostamia kasvustoja). Alue on sekametsää, jossa erityisesti lähellä lammen rantaa oli todettavissa runsaasti kookkaita haapoja sekä harmaaleppäkasvustoja. Rehevimmällä alueella Paakkolammen eteläpuolella todettiin sekapuuna varsin paljon tuomea.

Paakkolammen länsipuolen kookkaat lehtipuut on kaadettu kuntopolun kunnostuksen yhteydessä (Kuva 13.) ja eteläpuolen lehtimetsää on harvennettu lammen rinteiden yläosista (Kuva 14.). Alueelta todettiin kolopuita ja jonkin verran lahoppuuta lammen eteläpuolelta. Alue käytiin systemaattisesti läpi eikä alueelta löytynyt liito-oravaa eikä merkkejä liito-oravan oleskelusta alueella.

Kuva 13. Paakkolammen hakattua länsiosaa etelään päin kuvattuna.

Kuva 14. Paakkolammen etelä-lounaisrinteen yläosan harvennettua lehtimetsää.

Suositus. Alueella ei todettu liito-oravaa tai merkkejä liito-oravan oleskelusta alueella. Liito-oravan suhteen alueella ei ole rajoituksia maankäytön suunnittelulle.

7. Rauhala (LIITTEET, Kartta 4.)

Vuoden 2013 inventoinneissa todettiin Rauhalan alueella kookasta haapaa kasvava metsikkö voimalinjan kahden puolen. Haavikko rajautui Rauhalan tilan luona pellonreunametsikköön, joka muodostui pääasiassa lehtipuista. Tässä inventoinnissa alue todettiin avohakatuksi (Kuva 15.). Alue ei sovellu enää lajin elinympäristöksi.

Kuva 15. Rauhalan ”kookas haavikko” maaliskuussa 2014.

Kuva 16. Petynmäen distaalirinteeseen sekametsää, jossa sekapuuna todettiin kookkaita haapoja

Suositus. Alueella ei todettu liito-oravaa tai merkkejä liito-oravan oleskelusta alueella eikä alue enää sovellu lajin elinympäristöksi. Liito-oravan suhteen alueella ei ole rajoituksia maankäytön suunnittelulle.

8. Keskustaaajama (LIITTEET, Kartta 5.)

Savitaipaleen keskustassa Myllylammen taajama alue on rakennettu osittain kosteapohjaiseen lehtonotkelmaan (FT). Notkelman läpi on vedetty valtatie 13, notkelmassa risteilee lukuisia katuja ja suuri osa notkelman alueesta on rakennettua pientaloaluetta. Valtatien varressa, paikoin katujen varsilla sekä rakentamattomilla tonteilla todettiin kookkaita lehtipuita ja lehtipuuryhmiä (koivut, haapa, harmaaleppä ja tuomi) sekä paikoin iäkästä kuusikkoa (OMaT) tai kuusiryhmiä. Lehtipuissa todettiin lukuisia kolopuita ja paikoin lehtipuumetsiköissä oli todettavissa runsaasti myös lahoppuita. Valtatien varsilla lehtomainen tai lehtipuuvaltainen elinympäristö nousee varsin korkealle rinteisiin notkelman molemmin puolin.

Myllylammen asuinalueen kautta kulkee puro Myllylammesta Ojalan kautta Kuolimoon (uimarantaan). Ojalan tilan eteläpuolella ojan varret kasvavat kookasta lehtipuuta, valtapuuna harmaaleppä ja sekapuuna koivu ja haapa sekä paikoin haapa (esim. Kuvat 17. ja 21.). Kauempana purosta alue on entistä peltoa, joka on puskettunut kasvaen leppää, koivua ja kuusta. Ojalan tilan pohjoispuolella puro kulkee puiston ja rivitaloalueen välissä, jonka vuoksi puuvyöhyke puron molemmin puolin on varsin kapea (Kuva 18.). Terveyskeskuksen länsipuolella, ennen Kuolimon rantaa, puro kulkee harvennetun, tervaleppää kasvavan, puistomaisen tulvakorven läpi, jolloin puustoa on taas runsaammin puron ympäristössä.

Kuva 17. Puron vartta Ojalan tilan eteläpuolella. Alue on entistä peltoa.

Kuva 18. Ojalan pohjoispuolella leikkipuiston kohdalla puusto on kapeana vyöhykkeenä.

Kuva 19. Puronvarsi Urheilutiellä Myllylammin pientaloalueella. Kuvan kuusten juurilta todettiin liito-oravan papanoita.

Kuva 20. valtatie 13 molemmin puolin todettiin sekä Myllylammin pientaloalueen metsiköissä (vasemmalla) todettiin liito-oravan jätöksiä.

Kuva 22. Valtatie 13 pohjoispuolella puron varren lehtimetsässä todettiin useiden puiden juurilla liito-oravan jätöksiä.

Kuva 23. Mustapäntein molemmin puolin ja taka-alan Kievarintien varren metsikössä todettiin monin paikoin liito-oravan jätöksiä.

Myllylammen asuinalueen kadunvarsipuiden juurilla (Kuva 19.) sekä valtatie molemmin puolin (Kuva 20.) kasvavien kookkaiden haapojen, koivujen ja kuusien juurella todettiin monin paikoin liito-oravan jätöksiä. Jätöksiä todettiin myös Kuolimoon johtavan puron varren puiden juurilla (Kuva 21.) sekä Myllylammen taajaman alueella. Myös valtatie varren kookkaita haapoja ja koivuja kasvavassa, osin avohakatussa, lehtimetsässä todettiin liito-oravan jätöksiä (Kuva 22.). Jäljistä ja jätöksistä päätellen kyseessä on naarasreviiri (LIITTEET, Kartta 5.).

Suositus. Karttaan merkityllä alueella (LIITTEET, Kartta 5.) todettiin runsaasti liito-oravan jätöksiä, jonka vuoksi alue tulisi jättää nykytilaansa. Myös Myllylammesta johtavan puron varren puusto tulisi säilyttää nykytilassaan 10m leveydeltä joen molemmin puolin, koska puron varrella todettiin monin paikoin liito-oravan jätöksiä ja puron varsi ilmeisesti muodostaa ekologisen käytävän keskustan läpi Myllylammelta Kuolimon rantaan (LIITTEET, Kartta 5.). Koskematon puusto aluskasvillisuuden kanssa toimisi samalla myös puron suojavyöhykkeenä vähentäen ravinnevalumia puroon.

9. Petymäki (LIITTEET, Kartta 5.)

Petymäen kaakkoispuolella, deltamuodostuman distaalirinteen juurella on metsittynyttä peltoa ja pihapiiri, jonka ympäristössä kasvaa kookasta lehtipuuta (haapaa ja koivua). Kookkaita haapoja todettiin myös distaalirinteessä (Kuva 16.). Lehtipuissa todettiin myös kolopuita. Alueen puusto käytiin systemaattisesti läpi, mutta lajia tai merkkejä lajin oleskelusta alueella ei todettu.

Suositus. Alueella ei todettu liito-oravaa tai merkkejä liito-oravan oleskelusta alueella. Liito-oravan suhteen alueella ei ole rajoituksia maankäytön suunnittelulle.

10. Leukuu (LIITTEET, Kartta 5.)

Leukuussa liito-oravalle soveliasta elinympäristöä todettiin deltan distaalireunan sekä distaalireunan juuren kosteapohjaisissa seka- ja lehtimetsissä (Kuva 24.). Puustossa todettiin jonkin verran myös kolopuita. Niillä alueilla, joilla distaalirinteen maaperä oli savipitoista, lehtimetsien lajisto indikoi lehtomaisuutta ja lehtipuusto (koivut, haapa, harmaaleppä, tuomi) olivat varsin kookkaita. Erityisesti Leukuun tilan lähellä distaalirinteessä todettiin laaja, kookkaista lehtipuista muodostunut yhtenäinen metsä, joka kokonsa ja rakenteensa puolesta arvioitiin soveltuvan hyvin liito-oravan elinympäristöksi. Tässä inventoinnissa alue todettiin avohakatuksi (Kuva 25.).

Alueen itäosa käytiin systemaattisesti läpi, mutta liito-oravaa tai merkkejä liito-oravan oleskelusta alueella ei todettu. Alueen länsiosa Leukuun tilan lähellä on avohakattu eikä alue sovellu enää liito-oravan elinympäristöksi.

Suositus. Alueella ei todettu liito-oravaa tai merkkejä liito-oravan oleskelusta alueella. Liito-oravan suhteen alueella ei ole rajoituksia maankäytön suunnittelulle.

Kuva 24. Leukuun alueen itäosassa ei todettu merkkejä liito-oravan oleskelusta alueella.

Kuva 25. Leukuun länsiosan haavikko on avohakattu.

11. Olkkola (LIITTEET, Kartta 6.)

Olkkolan kartanon alue on puistomaista kookaspuustoista aluetta (Kuva 26.). Alueen pihapiirin puustosta osa on istutettuja, mutta osin harvennetun rantavyöhykkeen ja päärakennuksen länsipuolen lehtimetsän puusto on luonnonvaraista (Kuva 27.). Luonnonvarainen puusto koostuu kookkaista harmaa- ja tervalepistä, koivuista ja haavoista sekä muutamista tuomista. Istutuspuissa todettiin enemmän havupuita (mm. lehtikuusia). Rantavyöhykkeen haavoissa ja tervalepissä todettiin lukuisia kolopuita. Alueelle on sijoitettu myös useita pesäpönttöjä, jotka soveltuvat kokonsa puolesta liito-oravalle.

Kuva 26. Olkkolan itäpuolen puistomaista lehtimetsää kookkaine kolopuineen.

Kuva 27. Olkkolan pihapiirin lehtimetsää päärakennuksen länsipuolella.

Alueen puusto, myös istutuspuusto, käytiin systemaattisesti läpi. Liito-oravaa tai merkkejä liito-oravan oleskelusta alueella ei todettu.

Suositus. Alueella ei todettu liito-oravaa tai merkkejä liito-oravan oleskelusta alueella. Liito-oravan suhteen alueella ei ole rajoituksia maankäytön suunnittelulle.

12. Kiperänniitut (LIITTEET, Kartta 6.)

Kiperänniitut on ohutturpeinen suometsä, jonka puusto on varsin kookasta lehti- ja havupuuta. Alavimmilla alueilla puusto todettiin mäntyvaltaiseksi ja kenttäkerroksessa runsastuivat jonkin verran varpusrämeille tyypilliset lajit. Maantietä kohti maasto nousee jonkin verran ja maantien varteen oli keskittynyt lukuisia kookkaita haapoja, joista osa todettiin kolopuiksi. Alueen itäosissa on metsittyvä pelto, Kiperänniitut, jonka puusto todettiin varsin nuoreksi. Kiperänniittujen laiteilla lajistoltaan monipuolinen puusto todettiin varsin kookkaaksi ja iäkkääksi ja joukossa oli muutamia kolopuita. Alue käytiin systemaattisesti läpi, mutta liito-oravaa tai merkkejä liito-oravan oleskelusta alueella ei todettu.

Suositus. Alueella ei todettu liito-oravaa tai merkkejä liito-oravan oleskelusta alueella. Liito-oravan suhteen alueella ei ole rajoituksia maankäytön suunnittelulle.

13. Hiijenkorpi (LIITTEET, Kartta 6.)

Hiijenkorven peltoaukean luoteis- ja pohjoisreunaa kiertää leveydeltään vaihteleva lehtimetsävyöhyke, jonka puusto todettiin varsin kookkaaksi (haapoja, koivuja, harmaa- ja tervaleppiä, paikoin myös tuomea) (Kuva 30.). Sekapuuna kasvoi kookkaita kuusia, jotka ovat valtapuuna valtatie 13 molemmin aivan tien varressa. Valtatie 13 pohjoispuolella lähellä tietä on hyvin märkä tihkupintarinne. Valtatien pohjoispuolella on suoritettu laajoja avohakkuita, jotka ulottuvat miltei peltojen reunaan asti. Hakkuuaukealle on jätetty kookkaita haapoja (Kuva 32.). Osa hakkuilta säätyneestä metsästä on puolestaan entistä niittyä kasvaen nuorta koivua. Kuitenkin merkittävä osa pellonreunametsistä on kookaspuista lehtimetsää runsaine lahopuineen ja kolopuineen ja muodostaa yhtenäisen vyöhykkeen Uuhijoen varrelle peltoaukean luoteis- ja pohjoisreunaan.

Valtatie 13 molemmin puolin Uuhijoen varsilla todettiin runsaasti merkkejä liito-oravan oleskelusta alueella. Liito-orava on liikkunut pellonreunametsiä pitkin ja käyttänyt runsaasti myös niitä haapoja, jotka on jätetty pystyyn pohjoispään hakkuuaukealle lähelle yhtenäistä pellonreunametsää (mm. Kuvan 32. haavat). Tuoreita merkkejä liito-oravan oleskelusta todettiin myös peltoaukean luoteisreunan pihapiirissä ja edelleen Uuhijoen varressa valtatie 13 eteläpuolella (Kuva 31.). Pellonreunametsikössä todettiin myös liito-oravan astuttama pesäkolo.

Suositus. Alueella todettiin runsaasti liito-oravan jätöksiä sekä todettiin liito-oravan käyttämä pesäkolo. Alue on liito-oravan elinympäristöä. Jäljistä päätellen kyseessä on naarasreviiri, jonka vuoksi kartalle rajattu alue (LIITTEET, Kartta 6.) tulisi jättää nykytilaansa.

Kuva 30. Hiijenkorven peltoaukean luoteissivun pellonreunametsää. Taustalla hakkuuaukea.

Kuva 31. Liito-oravan elinympäristöä valtatie 13 eteläpuolella Uuhijoen varrella.

Kuva 32. Hakkuaukealle jätetyiltä haavoilta todettiin runsaasti liito-oravan jätöksiä.

Kuva 33. Inventointiaikana Uuhijoella, valtatie eteläpuolella, talvehti koskikara.

14. Uuhijoki (LIITTEET, Kartta 6.)

Uuhijoen varren metsät jokivarren ympäristöstä on hakattu ja laajat alueet kasvavat taimikkoa tai nuorta metsää. Uuhijoen varsille on jätetty 5-10m levyinen suojavyöhyke, jonka puusto on kookasta lehti- ja havupuuta (Kuvat 34. ja 35.). Osassa jokivarren tervaleppiä todettiin myös pesäkoloja. Jokivarteen jätetty suojapuusto muodostaa ekologisen käytävän, joka yhdistää Hiijenkorven ja pohjoisessa sijaitsevan Myllylammen liito-oravaesiintymiä toisiinsa (LIITTEET, Kartta 6.). Uuhijoen varsilla ei kuitenkaan todettu liito-oravaa tai merkkejä liito-oravan oleskelusta alueella.

Suositus. Uuhijoen varrella ei todettu liito-oravaa tai merkkejä liito-oravan oleskelusta alueella. Joen varteen jätetty suojavyöhyke tulisi jättää nykytilaansa ekologisenä käytävänä ja jokea suojaavana vyöhykkeenä.

Kuva 34. Uuhijokea Hiijenkorven pohjoispuolelta Myllylammelle päin kuvattuna.

Kuva 35. Uuhijokea Onnelan kohdalta kuvattuna. Kuvaussuunta Myllylammelle.

15. Myllylampi (LIITTEET, Kartta 6.)

Nykyinen Myllylampi on muodostunut, kun Uuhijokeen on rakennettu myllyä varten pato. Lampi on kapean ja matalan salmen kahteen osaan jakama vesi, jonka eteläosa on pitkälle maatunutta Sepänniittua. Maatumaton eteläosa on saraikkoo ja korteikkaa. Kapeikon pohjoispuolella on hyvin ruskeavetinen ja rehevöitynyt osa, josta Uuhijoki jatkaa syvällä hiesumaassa meanderoiden kohti Kuolimon Myllyhiekkaa (Kuva 37.). Lähellä Myllyhiekkaa Uuhijoen vanhaan uomaan on muodostunut tulvakorpi.

Myllylammen rantametsät ovat iäkästä, lehtipuuvaltaista metsää, joka on pääosin harvennettu (Kuva 36.). Lammen kaakkoisrannan entisellä rantaniityllä kasvaa laajempi yhtenäinen lehtipuuvaltainen metsä, jossa oli todettavissa runsaasti lahopuuta sekä kolopuita (Kuva 38.). Rantametsien puusto on koivua, haapaa, terva- ja harmaaleppää sekä paikoin tuomea sekä yksittäisiä kuusia ja mäntyjä. Rantametsien kenttäkerroksessa todettiin kasvi-inventoinnissa lajeja, jotka indikoivat runsasravinteista lehtoa, mutta alkuperäistä lehtobiotooppia ei ollut todettavissa.

Lammen koillisranta on pihapiiriä sekä kalanviljelyyn liittyviä allasalueita ja rakennelmia. Myllypadolta Uuhijoki virtaa meanderoiden syvällä hiesumaaperässä kohti Kuolimon Myllyhiekkaa. Lähellä Myllyhiekkaa on todettavissa merkkejä vanhasta, maatuneesta jokiuomasta, joka on tulvakorpea. Myllylammen ja Myllyhiekan välillä Uuhijoen varren puusto on iäkästä tervaleppää, sekapuuna hieman harmaaleppää, haapaa ja kuusta sekä hieman koivuja ja tuomia. Tervalepissä todettiin varsin runsaasti kolopuita (Kuva 39.). Kenttäkerroksen lajisto indikoi lähinnä tervaleppäkorpea.

Myllylammen itä- ja koillisrannalla on 70-luvulta lähtien todettu liito-orava tai merkkejä liito-oravan oleskelusta alueella. Tässä inventoinnissa lajia tai merkkejä sen oleskelusta Myllylammen itä- ja koillisrannalla ei todettu. Sen sijaan Uuhijoen varrella Myllylammen ja Myllyhiekan välillä todettiin runsaasti merkkejä liito-oravan oleskelusta alueella. Myös liito-oravan käyttämä pesäkolo todettiin jokivarren tervaleppäkorvesta. Koska Myllylammen alueella lajia on havaittu säännöllisesti 80-luvulta lähtien, aluetta voi pitää tärkeänä liito-oravan elin- ja lisääntymisympäristönä. Alueella nyt todetut merkit viittaavat naaraan hallitsemaan reviiriin.

Kuva 36. Myllylammen koillisosan rantametsiä padolta kuvattuna. Kuva kesän inventoinneista.

Kuva 37. Uuhijoki meanderoi syvällä hiesumaaperässä kohti Myllyhiekkää.

Kuva 38. Myllylammen kaakkoisrannan lehtimetsää laho- ja kolopuineen.

Kuva 39. Uuhijoen rannan tervaleppiä kolopuineen lähellä Myllyhiekkää.

Suositus. Alueella todettiin merkkejä liito-oravan oleskelusta alueella, jonka vuoksi alue tulisi jättää nykytilaansa. Myllylammen rannan ja Uuhijoen varren puusto tulisi jättää nykytilaansa 10-15m säteellä rantaviivasta. Lisäksi Myllylammen kaakkoisrannan lehtimetsä runsaine lahopuineen ja kolopuineen tulisi jättää nykytilaansa. Puusto toimisi samalla myös Myllylammen ja Uuhijoen suojavyöhykkeenä.

16. Sepänniittu (LIITTEET, Kartta 6.)

Sepänniittujen luoteispuolella, deltan distaalirinteen alla on iäkästä kuusikko, jossa sekapuuna todettiin kookkaita, vanhoja haapoja sekä muutamia koivuja (Kuvat 40. ja 41.). Alarinne on kivikkoinen ja muuttuu vähitellen tasaiseksi hietamaaksi, jonne on muodostunut ohutturpeinen kuusikkokorpi. Liito-oravan elinympäristöksi soveltuvan kivikkoisen alarinteen kenttäkerros indikoi tuoretta kangasta (MT) ja paikoin lehtomaista kangasta (OMT) tyyppilajeineen. Alue käytiin systemaattisesti läpi ja alueella todettiin muutamia kolopuita, mutta merkkejä liito-oravan oleskelusta alueella tai itse liito-oravaa ei alueella todettu.

Kuva 40. Deltan distaalirinteen alaosan MT-kuusikkoa.

Kuva 41. Kuusikossa kasvaa useita kookkaita haapoja, osa kolopuita.

Suositus. Alueella ei todettu liito-oravaa tai merkkejä liito-oravan oleskelusta alueella. Liito-oravan suhteen alueella ei ole rajoituksia maankäytön suunnittelulle.

17. Peijonsuo (LIITTEET, Kartta 6.)

Peijonsuon koillisreunan pienellä harjumuodostumalla on laajahko haavikko, joka muuttuu haapa- ja harmaaleppävaltaiseksi lehtimetsäksi jäteaseman itäpuolen notkelmassa. Puusto alueen itäosassa on kookasta ja alueella oli todettavissa myös lahoppuuta ja kolopuita erityisesti alueen itäosassa. Alueella ei todettu liito-oravaa tai merkkejä liito-oravan oleskelusta alueella.

Suositus. Alueella ei todettu liito-oravaa tai merkkejä liito-oravan oleskelusta alueella. Liito-oravan suhteen alueella ei ole rajoituksia maankäytön suunnittelulle.

Tampereella 11.09.2014

Jouko Sipari

Jouko Sipari tmi

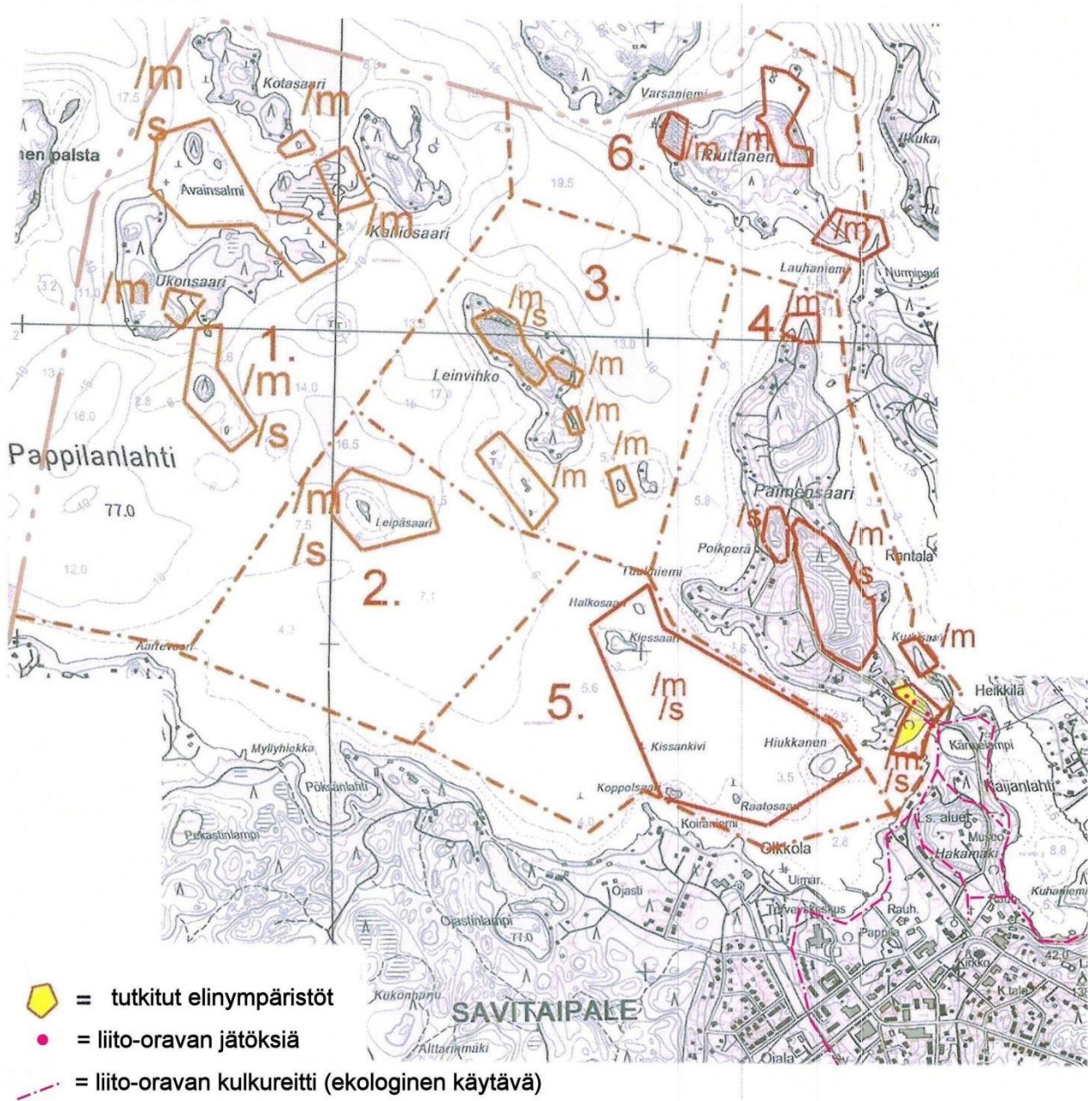
Katajikonkatu 1 F 19

33820 Tampere

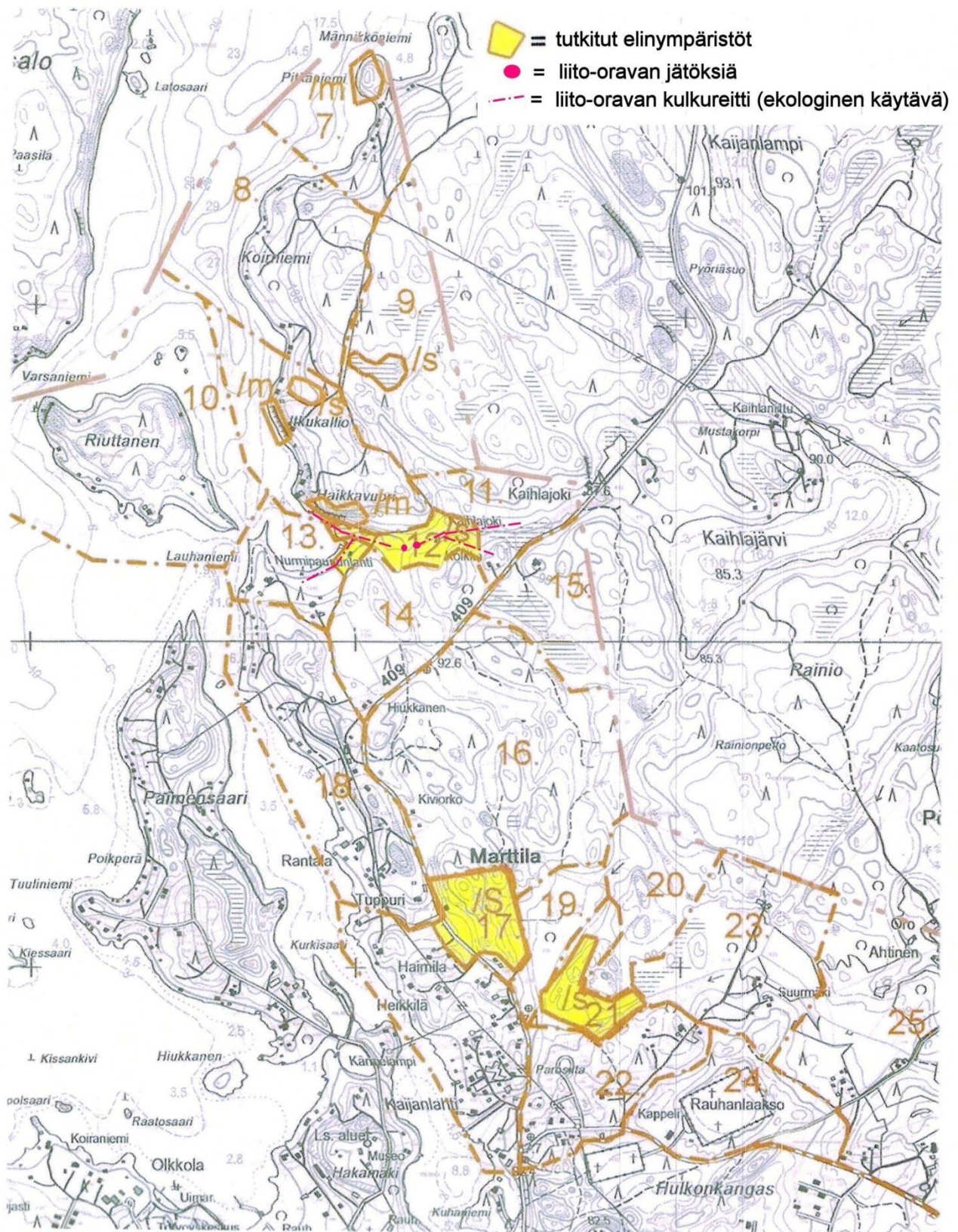
jouko.sipari@saunalahti.fi

p. 040 - 70 44 750

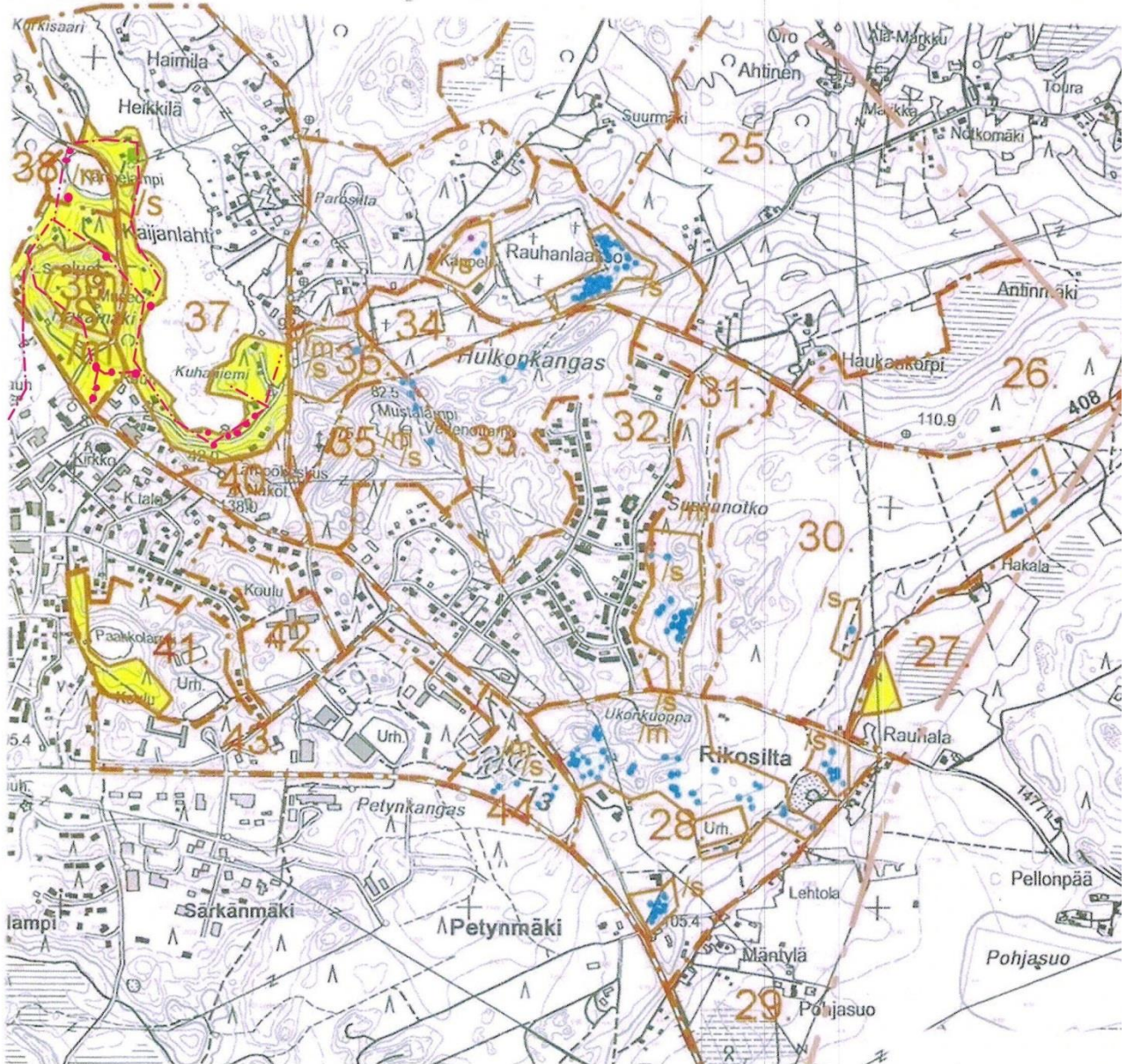
LIITTEET

Kartta 2. Paimensaari.

Kartta 3. Haikkavuori, Marttila ja Parosilta.

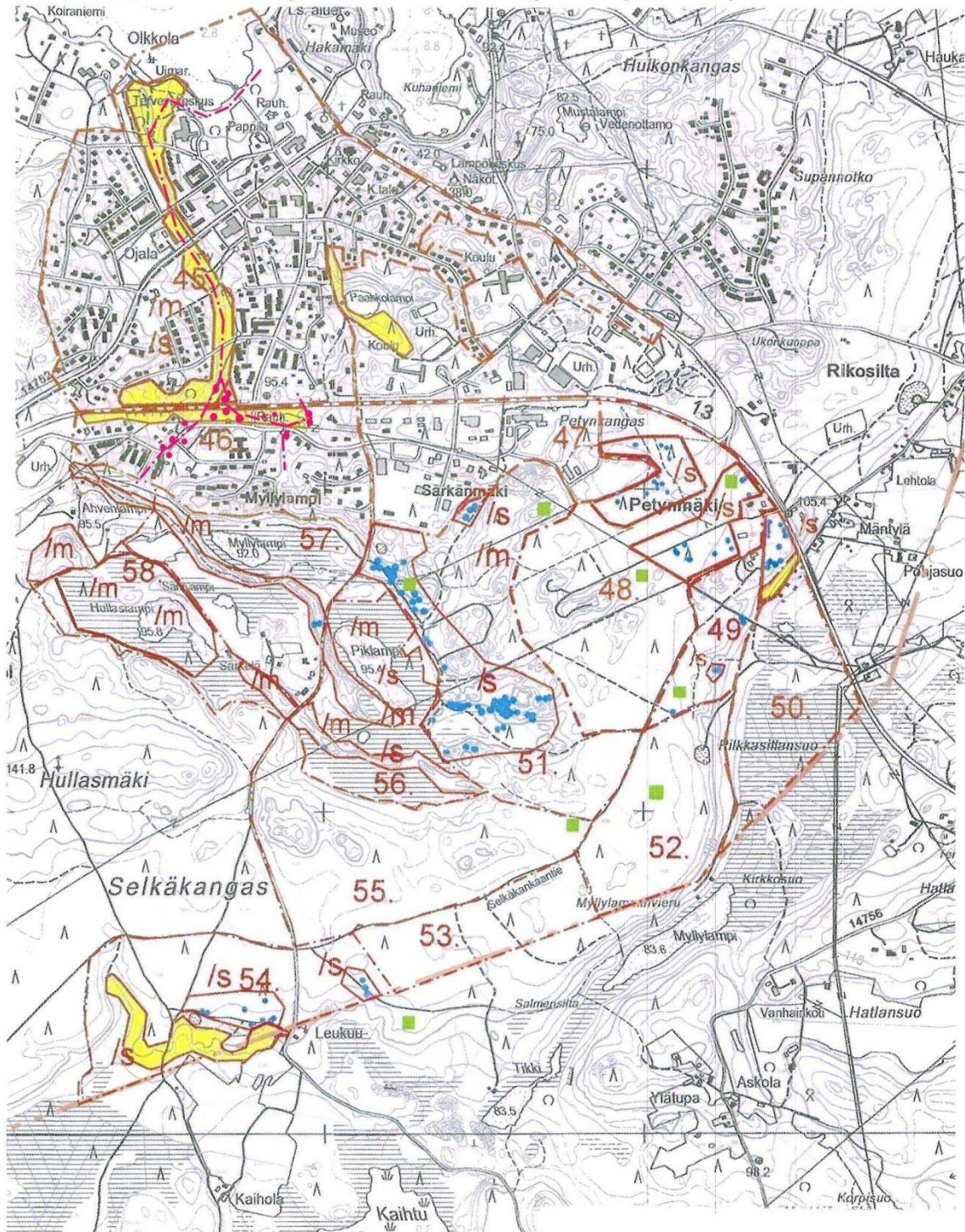

Kartta 4. Hakamäki - Kaijanlahti, Paakkolampi ja Rauhala.

■ = tutkitut alueet
 ● = liito-oravan jätöksiä
 — = liito-oravan kulkureitti (ekologinen käytävä)

Kartta 5. Keskustaajama, Paakkolampi, Petynmäki ja Leukuu.

- = tutkitut alueet
- = liito-oravan jätöksiä
- - - = liito-oravan kulkureitti (ekologinen käytävä)

Kartta 6. Olkkola, Kiperänniitut, Hiijenkorpi, Uuhijoki, Myllylampi, Sepänniitut ja Peijonsuo.

